

σματα· συγγνώμη γὰρ ἐκ τοῦ τάφου ἀ-
νέτειλε...».

—Τὸ ἀναστάσιμο τέλος μήνυμα εἶναι κυ-
ρίως ἐλευθερία ἀπὸ τὸ φόβο καὶ τὸ γεγονὸς
τοῦ θανάτου. Οἱ λέξεις, τὰ ρήματα καὶ γενι-
κὰ τὸ ὅλο ὕφος τοῦ κειμένου ἀποκαλύπτουν
ἓνα ἐξόχως δυναμικὸ στοιχεῖο, σὰν νὰ συνή-
φθη μᾶχη φοβερὴ ποὺ κατάργησε τὸν θάνα-
το καὶ νέκρωσε τὸν Ἄδη — στὸ φοβερό του
ἄντρο. Ἕνα θέμα τόσο προσφιλὲς ἄλλωστε
στὴν Βυζαντινὴ ἀγιογραφία:

«Μηδεὶς φοβείσθω θάνατον· ἡλευθέρωσε
γὰρ ἡμᾶς ὁ τοῦ Σωτῆρος θάνατος. Ἐ-
σβεσεν αὐτόν, ὑπ' αὐτοῦ κατεχόμενος. Ἐ-
σκύλευσε τὸν Ἄδην ὁ κατελθὼν εἰς τὸν
Ἄδην. Ἐπικράνεν αὐτὸν γευσάμενος τῆς
σαρκὸς αὐτοῦ. Καὶ τοῦτο προλαβὼν Ἡ-
σαΐας ἐδόθησε: Ὁ Ἄδης, φησὶν, ἐπικράν-
θη· συναντήσας σοι κάτω. Ἐπικράνθη·
καὶ γὰρ κατηργήθη. Ἐπικράνθη· καὶ γὰρ
ἐνεπαίχθη. Ἐπικράνθη· καὶ γὰρ καθηρέ-
θη. Ἐπικράνθη· καὶ γὰρ ἐδεσμεύθη».

—Χωρὶς καμμιὰ «λογικὴ» ἢ ἐπιστημονικὴ
προσέγγιση τοῦ Γεγονότος ὁ Ἐκκλησιαστι-
κὸς συγγραφέας καταθέτει τὴν μαρτυρίαν τῆς
Ἐκκλησίας ποὺ εἶναι πίστις καὶ σκάνδαλο, ἐ-
ρώτημα καὶ ἀνοιγία πρὸς τὸ θεανδρικό πρό-
σωπο τοῦ Χριστοῦ:

«Ἐλαβε (ὁ Ἄδης) σῶμα καὶ Θεῶ πε-
ριέτυχεν. Ἐλαβε γῆν καὶ συνήνητησεν οὐ-
ρανόν. Ἐλαβεν ὅπερ ἔδλεπε καὶ πέπτω-
κεν ὅθεν οὐκ ἔδλεπε...».

—Γιὰ νὰ ἐσπᾶσαι τελικῶς ὁ λαὸς τοῦ
Θεοῦ σὲ θρίαμβο γιὰ τὸν Ἀναστημένο πρῶ-
τόκο ἀδελφὸ ποὺ νικῶντας πάνω στὴν σάρ-
κα Του τὸ θάνατο ἀνοίγει γιὰ τὸν ἄνθρωπο
μὴ νὰ νύει δυνατότητα:

«Ποῦ σοῦ, θάνατε, τὸ κέντρον; Ποῦ
σου, Ἄδη, τὸ νίκος; Ἀνέστη Χριστὸς καὶ
σύ καταδέβλησαι. Ἀνέστη Χριστὸς καὶ
πεπτώκασι. δαίμονες. Ἀνέστη Χριστὸς,
καὶ χαίρουσι ἄγγελοι. Ἀνέστη Χριστὸς
καὶ ζωὴ πολιτεύεται. Ἀνέστη Χριστὸς,
καὶ νεκρὸς οὐδεὶς ἐν τῷ μνήματι. Χριστὸς
γὰρ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν κε-
κοιμημένων ἐγένετο...».

—Δὲν εἶναι τυχαῖο τὸ γεγονὸς ποὺ τὸ
κείμενο τοῦτο, ἐνῶ στὰ παλαιὰ τυπικὰ δια-
βαζόταν μετὰ τοὺς αἵνους, πρὸ τῆς λειτουρ-
γίας, σὰν ἔκφραση καὶ συγκεφαλαίωση τῆς
ὅλης ἀναστάσιμης λειτουργίας, ἀργότερα με-
τακινήθηκε πρὸς τὸ τέλος σὰν «πανηγυρικός
τῆς ἡμέρας». Τούτῃ ἡ μικρὴ μετατόπιση τοῦ
κειμένου δείχνει ὅτι ἤδη ἔχει συντελεσθεῖ μιὰ
ἀντίστοιχη ἀλλοίωση στὰ κριτήρια καὶ διώ-
ματά μας.

—Σήμερα, τοῦτο τὸ κείμενο μὲ τὴν αὐ-
θεντικότητά του κρίνει: πόσο γοητικὸ παρα-
μένει τὸ πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας μας, πόσο

τὸ φιλόνητο πρόσωπο τοῦ Δεσπότη Χρι-
στοῦ ἐναρμόνιζεται στῶν Χριστιανῶν τὰ πρό-
σωπα καὶ πόσο μέσα στὴν ἀγάπην μπορεῖ νὰ
γίνει δυνατὴ ἡ ὑπέρβαση «τῆς δικαιοσύνης»
τῶν τωρινῶν καιρῶν μας.

Σωκράτης Νίκας

ΝΕΟΙ ΟΝΤΕΣ

Δύο κομμάτια

1

Κοιτάζοντας κατάματα τὸν ἥλιο ἀναζη-
τήσα τὴ θαυτοτέρα οὐσία τῆς ὑπόστασός του
καὶ τὴν ἔκταξη τῆς ἀντανάκλασής του στ' ἄ-
φθαρτα τῆς γῆς.

Κι ἡῦρα μέσα στὸ εἶναι τοῦ τὸ Φῶς στὴν
πλήρη διαύγειά του, ἀμείωτο, ἄτρεμο, ἀσά-
λευτο.

Μ' ἔσκιαζε ἡ καφερὴ δύναμή του καὶ ἡ ἀ-
δυσώπητη λαμπράδα του. Τῶνιθα νὰ εἰσδύει
στὰ κατάβασθὰ μου ἀμείλικτο κι αὐστηρὸ, κρι-
τὴς ἀδέκαστος καὶ ἀνεμπόδιτος φανερωτὴς
κάθε ἀπόκρυφου καὶ μυστικοῦ, νὰ ξεσκίζει τὰ
κουρασμένα σκοτάδια τοῦ νοῦ μου καὶ νὰ δια-
ποτίζει κάθε μόριο τῆς ὑπαρξῆς μου.

Κι ἡῦρα ἀκόμη τὴ φλόγα ποὺ ἀνελήντα μὲ
πύρωνα κι ἔλειωνε κάθε φθαρτὸ στὴν ὑπόστα-
σή μου ὀδηγώντας με σὲ μιὰ μαρτυρικὴ ἐξαῦ-
λωση, σ' ἓνα φλογισμένο μεγαλεῖο ὁμοιο μ'
ἐκεῖνο τῶν Ἰδεῶν.

Κι ὁμως ἡ ψυχὴ δὲν ἀντιδρούσε, μὰ ἀφη-
νόταν ἡδονικὰ στὸ Φῶς, δεχόταν καρτερικῶς
τὸν ἰλεγχό του. Κι ὕστερα νιόταν στὴν πυρ-
πόληση μὲ δέος κι ἐλαμπαδία.

Ἦταν ἡ ἀφομοίωση μὲ τὴν Ἀλήθεια, τὴν
ἐξάγνιση καὶ ἡ προσέγγιση τῆς Ἰδέας.

2

Ἀλάργα ἀπὸ φαντασίες καὶ γεννήματα
τοῦ νοῦ μέσα στὴν ἀλήθεια τοῦ τώρα ξεπε-
τιέται ἡ ἄρνηση τοῦ χθές.

Κι εἶναι τὸ Τώρα μοναδικὸ κι ἀνεπανάλη-
πτο, ὀλοκληρωτικὰ κορεσμένο ἀπὸ ζωὴ καὶ
κατάφαση. Ἀφομοιώνει ἀχόρταγο κάθε σάλε-
μα, κάθε φύσημα δράσης καὶ ἀντίδρασης ἀ-
κόμα κι αὐτὴ τὴν ἀδράνεια.

Μὰ ὅλα τοῦτα κάτω ἀπὸ τὴν ἀναπόφευκτη
ἀπειλὴ τοῦ χρόνου ποὺ ἔρχεται καὶ καφεύει
καὶ χάνεται ἀσταμάτητος, ἀκούραστος, ἀτέ-
λειωτος συμπαρασύροντάς τα στὴν ἀπολίθω-
ση. Καὶ γίνεται τὸ Τώρα χθές καὶ ἄρνηση καὶ
ἀντίφαση.

Περνοῦν καὶ χάνονται χιλιάδες τώρα καὶ
συσσωρεύονται ἀταμάτητα χθές κι εἶναι τούτῃ
ἡ κίνηση ποὺ φτιάχνει τὴ ζωὴ ὡς νάρθει τὸ
ὑστερὸν παρόν.

Τότε οἱ νόμοι τῆς αἰωνιότητος θὰ κυβε-
ρῶσιν.

Μαρία Ἀλεξίου